

Palliatieve zorg is geen recht maar gunst

Nieuwsanalyse. De overheid geeft maar mondjesmaat middelen voor palliatieve zorg.

Brussel. Een wet garandeert de burger het recht op aangepaste palliatieve zorg. Maar in de praktijk is het een gunst, voor wie geluk heeft dat er toevallig zorg beschikbaar is. Dat bleek zaterdag in het parlement, tijdens een gezamenlijk colloquium van de drie beruchte evaluatiecommissies: die van de euthanasiewet, van de patiëntenrechtenwet en van de wet op de palliatieve zorg.

Onder anderen professor Wim Distelmans (VUB) klaagde dat aan. Voor operaties of peperdure behandelingen is er geen enkele beperking, ook al is het een „zinloze" behandeling die getuigt van therapeutische hardnekkigheid. Maar palliatieve zorg is slechts een recht in de mate dat ze beschikbaar is, zei hij.

De klacht doet denken aan talloze klachten uit de welzijnszorg. Gehandicapten hebben recht op opvang als er een plaats voor ze is, en er zijn veel te weinig plaatsen. Wie opvang krijgt, krijgt een gunst, want het recht op een plaats is niet gerealiseerd.

70 procent van de terminale patiënten wil thuis sterven, maar het kan slechts in 25 procent van de gevallen, omdat er geen thuiszorg beschikbaar is, zei Distelmans. Volgens hem komt 70 procent van de sterfgevallen in aanmerking voor voorafgaande palliatieve zorg. Slechts een klein deel krijgt dit. Therapeutische hardnekkigheid is nog schering en inslag.

De commissie die de toepassing van de euthanasiewet volgt, beschikt wel over cijfers van het aantal mensen dat uitdrukkelijk levensbeëindiging vroeg en kreeg, maar niet over cijfers van het aantal mensen die euthanasie vroegen maar niet kregen.

Er is ook nog geen sluitende verklaring voor het grote verschil tussen het aantal aangegeven euthanasiegevallen van Nederlandstaligen (80%) en Franstaligen (20%). Het aantal Franstalige aangiften stijgt wel lichtjes. In het Franstalig landsdeel gebeurt euthanasie nog vaak clandestien, werd gezegd. In Vlaanderen minder.

De wet op de patiëntenrechten beoogde de patiënt mee in de cockpit van zijn gezondheidszorg te zetten. Enquêtes leren dat weinigen weten wat in de wet staat. Zelfs bij artsen en verpleegkundigen blijft de kennis beperkt.

De uitvoerende macht lag zwaar onder vuur. Ze deed nauwelijks een poging om bevolking en zorgverstrekkers te informeren. Niet het wetgevende parlement treft

dit verwijt, maar de uitvoerende macht die deze wetten niet ernstig neemt, luidde het. (g.teg)